

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Quantopere olim Poëtæ sint honorati?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

rudes ad clavum promouentur, vel grassantur, doctos despiciunt; olim eruditos fovebant; nunc eosdem deprimunt: alim amabant, colebant, locupletabant rerum peritos; nunc vel inuidi, vel sordidi, vel morosi sunt erga eosdem; quia non intelligunt eorum labores, neque experti sunt molestias, quas illi subierunt. Denique ars non habet osorem, nisi ignorantem; si enim premium illius apprehenderet mente, propter artem amaret artificem imperitur. Nimirum quod indoctior est quisque, & imprudentior, enimvero stolidior, eo sua magis estimat, magisque deprimit aliena. Ab hoc errore, ut homines abducantur, atque ut omnia ex industria facere assuecerent, voluit divina sapientia, & artes, & virtutes, honoribus acui. Siquidem, ut Claudianus canit,

Egregios insultant pramia mores.

Cladian. in
laud. Stilico-
nis. paneg. 2.
Erason. lib. 3.

Et quamvis multi boni artifices malis sint moribus, tamen etiam hoc saeculo a multis honorantur, ob utilitatem. Apud Thessalon caputiale est, occidere ciconiam, non ob aliud, nisi quod serpentes interficiat: parcitur & apud Britannos miluis, quod urbem raptis extis repurgent: ita & opificibus & artificibus quibusdam bibulis, & ganeonibus, honor, habetur, non quod ipsi digni sint, sed quod illorum opera nobis sint usui. Apollonius rogatus a Babylonie rege, quomodo tutu regnare posset, *Si multos inquietat honoraueris, pascie vero credideris.*

II.

Quantum stimulum artificibus adiecit Alexander Maceo, cum edicto vetuit, ne quis se prater Lyssippum ære, Praxitelem marmore, Apellem coloribus fingeret? Titillauit & Æschylum mirifice, quod populus Atheniensis statuerat, ut solius illius fabulae post eius mortem referrentur. Hinc falsum illud eius dictum, *Cum Euripide simul mortuam tragœdiā: quia eo mortuo, tragediæ illius non recitabantur, sed lux tantum.* Quamquam Euripidis tragicorum principis tanta fuit autoritas, apud Syracusanos, ut eum duce Gylippo Syracusani maximam cladem Atheniensibus intulissent, Niciam & Demosthenem Imperatores occidissent, multos captivos duxissent; multi captiuorum, cum versus Euripidis memoria tenerent, ob eos ipatos, libertate sint donati a Siculis hunc Poëtam summè admirantibus: qui postea Atheas reuersi, Euripi pro libertate data gratias agebant.

Scaliger. lib.
3. Poëtices.
pp. 37.

Plutarch. in
vita Nicias.

bant. Multi per ciuitates Siciliae dispersi ac vagi, victimum sibi horum versuum recitatione comparabant. Quae res non amore, tantum laboris, verum etiam enthusiasmum, aut furorem quemdam in Poëta excitavit; qualem in se quoque frustis excitatum factetur Lucretius, qui ita canit:

Pereiſit thyroſe laudum ſbes magna meum cor.

Apud Seruum legimus, Virgilius Poëtam tres libros Aeneidos Augusto recitasse. II. III. & VI. sed sextum maximè ob Octauiam Augusti sororem, Marcelli matrem, quem Marcellum sibi Augustus adoptauerat, qui terris ereptus est, Anno XVIII suæ aetatis, morbo correptus. Hæc igitur Octavia, cùm recitationi interesset, & Virgilius ad carmina illa venisset, circa finem VI. libri, quibus Marcelli luctum describit, animo defecisse dicitur, quando ad illum peruentum est locum.

*Huc miserande puer, si qua fata aſperarumpas.
Tu Marcellus eris.*

Ita Phil. Casmer. cent. 3.
Horar. sub. sec. c. 4.

Virgil. lib. 6.
Aeneid.

Ex eo animi deliquio ægrè refocillata Octavia, fertur Virgilio silentium indixisse; sed dena fœtus pro singulis versibus numerari iussisse, qui versus sunt unus & viginti numero. Poëta igitur paueis versibus meruit supra quinque millia aureorum. Honorarunt & Homerum Cretenses, qui eum, ob illustre opus, milie numismatis dono datis condecorauerunt; idque genus honoris ut constaret etiam posteris, ac perennaret, publico loco columnæ incidentum curauerunt. Obrigit & Chærius poëta hic honos, qui pro singulis versibus singulos stateres reportauit. Antilochus autem ob pauca sanè carmina à Lysandro retulit pileum argento impletum. Neque omitti debet Seuerus Cæsar, qui Oppianus, quod piscium genera, naturam, & qua arte singuli capendi sint, numeris descripsisset, pro quolibet versu aureum iusfit persolui; illaque sua munificentia tantam hominibus excitanit admirationem, ut Oppiani carmina, ad hodiernum usque diem, aurea nominentur. Horum omnium carmina non solum fuerunt inaurata, quia erant pretiosa, verum etiam pretiosa fecit spes inaurandorum. Certè vix quisquam poëta fuit, qui non cecinit, ut caneretur; & non lusit, ut ei plauderetur. Vena poëtica sine lancea, est

de, est arena sine calce. Hinc in Comœdijs consueta illa addebat
tur clausula: PLAUDITE.

MI.

Plutarch. in
Demosthe-
ne.

Aet. 12. 22.

Fulgos. lib. 2.
cap. 5.

Ioseph lib. 12.
Antiq. c. 2.

Quin & oratores accendit laudis amor, & historicos, & ilios scriptores, quorum libri lucernam olent. Neque enim cum seruili se schemà procedere ratus est Cicero, quando dicere potuit: *Oratores vii sumus.* Et apud alios quoque magram vim habuit, populi acclamatio. Placuit & Demosthenes sibi, quando intellexit, nomen suum ad regem usque Persarum perlatum esse. Nam is per litteras satrapis imperauit pecuniam ut darent Demostheni, atque consilijs eius, præ omnibus Græcis, obtemperarent, quod tumultibus Græcorum distinere Macedonem & inuoluere valeret. Comperit hæc postea Alexander, qui epistolas quasdam Demosthenis, & Sardibus inuenit ducum regiorum monumenta, quibus exprimebatur pecunia ei data summa. Quid putemus animi fuisse illi oratori, de quo sacra pagina hæc habet: *Statuto at- tem die Herodes, vestitus veste regia, sed sit pro tribunali, & concionabatur ad eos. Populus autem acclamabat: Dei voces, & non homini!* Prodiisset utique sepius ad dicendum, nisi diuina Nemesis ibuente, aqua illi hæsisset. D. Hieronymus testatur, à Gadibus hominis Romam venisse, vnius T. Liuij videndi studio, cum facundiz eius fama ipsos traxisset. Hi maiore admiratione Liuum intuiti sunt, qui populi Romani res gestas scripsisset, quam urbem illam, quæ res ipsas ediderat; multis admiratione captis, quod in urbe orbis terrarum principe, in qua innumerabilia erant, quæ spectare homines cupere possent, aliud esset, quod Gaditani plus, quam urbem ipsam cernere desiderarent. Habebat tunc Liuius caussam, & stimulum plura scribendi, ut plura essent, quæ Gaditanos raparent in admirationem. Et Iosephi quoque Iudæi excitatus est calamus, quando propter liberos de captiuitate Iudaica scriptos statuam Romæ obtinuit, sub Vespaskanis. Denique, ne in infinitum hic campum excurram, Ptolomæus Philadelphus Ægyptiorum Rex, qui quinto quoque die priuatorum cauñas audire solebat, semel verò in mense legatos, quam primùm septuaginta duo Iudæi interpres venerunt, cum illis, teste Iosepho, assiduè per duodecim dies versatus est, tum ut eos honore debito exciperet; tum ut ad opus æterna memoria dignum animaret. Mechanicas quoque